

I42 B f/

B U E Z

Santez Genovefa a Vrabant

(Var eun ton ordinal)

Me o suppli, compagnunes,
Da glevet cana eur vuez,
Da Genovefa a zeo gred,
Melezour d'an itronezed.

A Vrabant e oa guinidic,
A lignez nobl ha pinvidic,
Christenez mad a oa ive,
Guir servicherez da Zoue.

Pa oa en he bugaleach,
Hi a gare an hermitach ;
En eur c'horn a jardin e zad,
Ne met eno n'em gav er vad.

He mamm ouz e c'honsideri
Eun deiz a c'houlennas outi :
Penos va merc'hic hermites ?
Ha na deut hu ket d'ar palez.

Ma mamm, e cornic ho jardin,
Me a meus eur boquet divin ;
M'em meuz eno eur melezour,
An aotrou San-Yan-Badezour.

Allas ! va merc'hic emezi,
C'houl n'en noc'h ket evit souffri,
Ebars an desert e zeus poan,
Ne andurferc'h ket a gredan.

Kaeroc'h e gued fourdilizen
E voa ar plac'h ma a dra certain,
Ken a deuet da vit e foltret
Da gass d'an noblans da velet.

Eur palatin, Siffoi hanvet,
He renomme e deus klevet,
Hag a ziskennas er Braban
Gant eun equipach excellant.

Kaktal vel ma oa erruet,
En ti e zad he n'em rented,
En em brezantas er pales,
Saludi ar Prinç hag ar Brinces.

Goude o beza saludet,
E menad n'eus goulennet
M'en vije ar brinces yaouank
Ken menet da Vrabant.

He zad dont da konsideri
E voa avantajus ar parti
A roas karg d'he mamm neuze
Da c'hout a hi zimeje.

Va merc'h, prest en em preparet,
Eru zo eur Prinç d'ho guelet ;
Eur palatin a voad huel,
Kender gomez d'an Impalaër.

Me ne meus nemet seitek vloaz,
Ha dre-ze hon re yaouank c'hoaz.
Ne non c'hoas nemet eur buguel
Da vont da suit an impalaër.

Evel an eol pe ar c'hristal
E c'hantreas ebars ar zal,
Ar palatin zo estonet
O konsideri e guenet.

Gant enor ha perseveranz
Ec'h euz d'ezan ar reveranz,
He furnez hag e modesti
A boe meurbet d'he fantasi.

Ma es pa vo parlatet dezi
Var ar sujet da dimezi
E chanchas a liou e bizach,
Ar palatin e remerkas.

Ne c'houlfe den consideri
Peguement a velancoli
A gonserve ar palatin
Gant aoun kaout refus diouti.

Eur mis anter eo padet
Solennit eo an eured,
Ar sonnerien, ar bal, an danz,
Visite bemde gant noblans.

Siffoi, c'houl oc'h eus eureujet
Ha gaera demeus ar merc'het
Evit monet ganec'h d'ho ti,
Diouallit ne defe annui.

Birviquen annui ne devo
Evit keit ma vezi beo,
Ne ket evit kavet annui
E c'houlennan da zont d'am zi.

Siffoi a vezo preparet
Da vont da Treves gant e bried
A voa gant e dad resevet
Gant kals a joa hag a respect.

Daou vlavez hantez e zint bet
Hep bea gant netra tourmantet,
Braz e voa ar fidelite
A voa entre an daou bried-se.

Ken a deuas Aherdam,
Eun adversour braz d'ar roue,
Da brometi a dra certain
Massacri an oll gristenien.

Biskoaz distruj ar zoudardet
Evit eur vech na ve goelet,
A dal Sodom a Betsabe
Betek Sour e bad an arme.

Tri-uguen mil soudardet
Ha daouzek mil a zra ouet,
A voa gant Martel dirag Tour
Ha c'hoaz e c'houlennan zikour.

Scrifa e eure d'an noblans
E Ellemagn, a Spagn, a Franç,
Dont assistan Charle Martel
A voa general er brezel.

Siffoi, unan a re vras-an,
A varche ive da gentan,
Hag e voa dean diskrifet
Mont gant an Allemagnet.

Siffroi, al lizer pa welas,
Genovefa a gonfias
E diegues, e oll vadou
Da gonfidant hanvet Golo.

Neuze pa oe prest e arme,
E bartias en hano Doue,
Hag e oa gant Martel resevet
Gant kals a joa hag a respect.

A drugare an Eternel
A deu ar victor gant Martel,
Abderam zo bet lazet
En Tour hag e holl zoudardet.

Pe oa achu ar gombat-ma
Da velet e Genovefa,
En deus digaset Siffroi
E zijenti hanvet Lanfroi.

Itron, setu aman kelou,
Lizeriou digant an aotrou ;
Ar paquet e zeus eur present
A dal eur som braz a arc'hant.

Lavaret a ra d'an itron
Ez an aotrou da Avignon
Ha da Narbon evit kemer
Roue braz ar Sarazinet.

Evel ma klevas kement-ze,
E ze c'hoaz d'an arme,
E skrivas buan dre Lanfroi
Eur lizer goel drist da Siffroi.

C'houi Siffroi a zo en arme
En danjer braz euz ho pue,
Me eo Genovefa, a zo
En ken braz danger gant Golo.

Penevert ne meuz ket c'hoant
Prononzi komzo insolant,
Me lavarfe ar propositiono
A gleo an itron gant Golo.

Golo a voa eun intendant
A voa bemde communant
En compagnunez an Itron,
En despet d'he opinion.

Toll evez papillon bian
Hag na vez losket gant an tan
An tan eur an impurete
A zo nez kalon noz a de.

Na sonjfes en devotion
Hag en modesti an itron
Ne lakas da speret
Da garant nep a skaro ket.

Pa vel ervat ar mechant-ma
N'el ket deceo ar Brinces-man
Ar soupçon en deveus sonjet
Laket e kalou e fried.

A ma eo guelet an impi
O commanz c'hoari e dragedi,
Ember e velfet christenien
E oll dreitourach pen da ben.

Eur c'heguiner a oa en ti
A bet a voa o servichi,
A voa karet gant an itron
Abalamour m'oa den guirion.

Rei a eure an intendant
D'ar c'heguiner commandamant,
Mont d'he c'hamb pa vije kousket
Hag e laquad o c'hemeret.

Kaer a doa an daou innoçant-se
Kemer an douar hag an ev
Da zonet eno da destou
Euz an dreitourazou Golo.

Allas ! Allas ! ouz ar gibet,
Mervel paour kez a vezo red,
Ni a rañ pinijen hon daou
Eus an dreitourazou Golo.

Kemeret voa ar c'heguiner
Hag en laquat prisonnier,
Genovefa a vo laket
Ebars en eur gambr arc'hueet.

Eno e gombate oute
Abalamour de chastete,
Scrifa ra Golo lizero
Ha kass messenger d'an aotrou.

A lavaret a voa decevet
Gant ar c'heguiner he bried,
Scrifa eure an aotrou
Da lakad Drogan d'ar maro.

Lakad Genovefa ive
Er prison ken ma eruje.
Pa ve bet pamb mis er prison,
Neuze vouilloudas an itron.

Hep sikour, na goulou, na tan,
Hi a chanchas e mab bian,
Incotinant ma oa ganet
E gristenien e deveus gret

Gant aoun na varfe diganti ;
Hag en he hanvas Benoni.
Sevel a re Golo ar vrud
Communant e toues an dud.

Penos Siffroi a vo beuzet
O sonjal cavet e bried.
Kassa a eure e vagueraz
Da c'houlenn digant ar Brinces

Ma karje dont da eureji
E roje liberte d'ezi.
Ar zantez a voe kelennet
Gant ar rouanez deuz ar bed ;

Ebars ar gampr pa enjreas
Eur façad deza e roas,
Ennes eo tol al lealdet
A boa da Siffroi prometet ?

Ma vijes fidel emezi
Pa voas laket da vestr en ti,
Te a vije recompenset
Pa vije eru va fried.

Arriout a ra lizerou
E tistrod'ar guer an aotrou.
Pa gleo Golo e teu ar c'hont
E za da Strasbourg d'he rencontr.

Mont a ra dy ar sorcerez
Hag a voa c'hoar d'ar vagueraz,
Hag rei dezi aour gag arc'hant,
Kement ma vije kontent.

Me meuz eur meleour ardant
Eme ar sorcerez mechant,
Hag rei da Siffroi guelet
Ar pez n'em deo c'hoarvezet.

Pa voa zur demeus he affer
E yas joaüs e bars en yaër,
Ma zoa gant ar c'hont recevet
Gant kals a joa hag a respect.

Neuze e tennas a gostez
Da c'houde outan ar virionez
Var ar sujet eus e bried
A rent e galon kontristet.

Golo a lavaraz dean :
Ne doueti ken emezan
Demeus e infidelite,
A zo drejudi d'ho bue.

Ouspenn e me an den mechant,
Me aneve eur vreg vaillant
A ziskoello en ho presans
Kement zo gret en hoc'h absans.

Siffroi neuze ouz e glevet
A zo kontantet e spered,
Evel darn deus ar gristenien
O tont da gredin sorcierien.

Monet a reont assemblez
O daou da di ar sorcerez
En eun toul dindan an douar,
Elec'h na oa na eol na loar.

Ar sorcerez a allumas
Diou c'holoenn gaëra a goar glaz,
Leiz eur bezel demeuz a zour
Lakad dindan eur meleour

A ra dezan teir guech guelet
Ar c'heguiner gant e bried.
Neuze ec'h ordren da Golo
Da vont d'he lakat d'ar maro.

Hi hag e mab Benoni,
Ro de ar maro a guiri.
Golo sur demuez e affer
A zistroas joaüs d'ar gaër.

A lavaraz d'he vaguerz :
Gret ar vec'h ma eus ar Brinces,
Roet a setañ gant e fried,
Evid ma vije distrujet.

Hi hag e mab Benoni
A varvo sur em fantazi.
Eur plac'h yaouank e voa en ti,
Eur verc'h d'ezi ho zernichi.

Touchet euz a compasion
E en beb gavet an itron.
Allaz ! emezi ma mestrez :
Gret ar verc'h ma euz ho puez ?

Deut ar setans gant Golo
Evid ho lakat d'ar maro.
Lavarit d'in ma mignonez
Petra vo gred d'am buguel kez ?

Allaz ! ma mestrez emezi,
Mervel rañ kercouls a c'hui.
Va mignonez, ma am c'heret,
Grit eur blijadur em requet.

Digasset din liou a paper,
Evid ma scrivin eur lizer,
Evid ma scrivin eur billet
Da lazet diou d'am bried !

Pa vezo Golo o koannia
C'hui ello monet da vita,
Hag en deuler em c'habined
Eur c'houlz bennag e vo kavet.

Adieu, emezi, ma bried,
Me ia d'ar maro en ho requet :
Biskoas ne meus gret resistans
Da souffri d'oc'h obeissans.

Rei a eure an intandant
Da zaou vevel commandant,
En eur c'hoat donet d'ho laza,
Ha sigas ho zeod deza.

Sevel a eure kent an de
Ha kass gante an daou den-ze.
Pa vont erruet er prison,
E voa divisket an itron.

E font n'ezi var e zro,
Eur goz ventellic d'e golo.
Pa vont erru ebar ar plaz
Unan a den eur gontel noaz

Evid laza et Benoni
Voa entre e diouvec'h ganti.
Ne doa lavaret guir a bet,
Neuze a gommansaz prezeg.

E za d'an daoulin diraze
D'o supplia en hano Doue
He laza ket ket ho buguel,
Ner enkche ket diou vech mervel.

An daou zervicher gant truez
A lezas gant o buez
Ha goude ho zrugarekad
Ec'h antreaz don eur c'hoat.

En eur rivier pa dremenaz
Diamant Siffroi he dantaz
Da redek gant an dour roulant,
Pa voa kauz demuez e zourmant.

Evid emezi n'am bo ket
En beb fesson poan o velet
Ar merk-se eus hon union
Epad or separation.

An diou noz kenta a zeo bet
Dindan eun derven ho kousket,
Hep souffri na poan nag ennui,
Nemet damant d'he Benoni.

Eun druez e oa o c'hevet
Pa en em gavaz dilezet.
Allaz ? emezi ma buguel,
Er vech ma e renkin mervel !

Guerc'hez Vari, Петра a rin ?
Ne meuz mui a lez em peultrin,
Ne den gantan nemed ar goad !
Ne gau mui eur strill a lez mad.

O va Doue, holl buissant !
Ho ped soign eus an innaçant ?
Roit d'ezi ar man da zebri,
Vel ma roit d'ar malvifri.

Neuze e tiskan ar Verc'hez
Er c'hoad da gavet ar Zantez,
Da zigas d'ezi eun heizez
A voe d'ho buguel maguerz.

Kemeret e mabic kristen,
Ha deut da guichen ar feunteun;
Setu aze d'oc'h enn heizez
A voe d'ho buguel maguerz.

Ar blezi, ar loened mechant
A voe deze obeissañt :
Bemdez e teuent d'ha enori
Ha da renta bisit d'ezi.

Ar c'hoad e vo eur porc'hel gue
A deue d'he goelet bemdez,
Da durnial an douar d'ezi,
Da gavet keler da zebi.

Pa voa an daou vloa tremenet
Eun ael a zo deut d'ho guelet,
Hag a ro dei eur groaz arc'hant
Hag eur crucifix olifant.

Kourag va merc'h, na skuisit ket,
Eun dez eruo e vi delivret :
Preparet eo ar gurunen
A ielo eun devez var o penn.

Pa voa ar bemp bloa tremenet,
Da wela eo en em laket ;
Var e daoulin dirag ar groaz
E vellen outi e gomzaz.

Penos emezi ma Doue !
Hag er c'his-ma e chomin-me,
Ha na ne ket awalac'h pem bloaz
Da veza bet er poanniu braz.

M'am be tanet o ilizou
Ha renverset ho auteriou,
En hi bijez ho koler apeset
Gant an daelo e meuz skuillet.

Petra va Doue a meuz gret
Da veza ken abandonnet.
Dija a meuz enkourajet
An usach am boa da brezek.

Mes mui tra a gresk va foan
E c'heo ma bugueli bian.
Ar grucifi dre viracl bras
E vellen outi a gomzan :

Ha me, va merc'h, Петра meus gret
Da veza ous eur groaz staguët ?
Guir eo ho mab a gresk ho poan
Va hini n'en de ket bian.

Guelet ma Mam, Yan, Madalen,
Rannet hor c'halon em c'hichen,
Setu ar santez konsolet
Gant ar voez Zalver ar bed.

Ne c'houlen mui nemet poaniou
Hag ar c'hruella tourmanchou
Pa voa eun devez an Autrou
O sellet euz a baperou.

Ec'h erruas gant ar billet
E devoa skrivet e bried,
Ne c'houlfe den consideri
Er c'hlaç har, er velanconi.

Tost e d'he galon ranna
Pa lennaz an tam paper-ma :
Siffroi na neuz mui a repoz
Na hal kousket na de na noz.

Gant eur vouez e lavaraz d'eza :
Te zo eun den a c'hruella ;
Te euz lazet da vab ena,
Da Drogan, ha Genovefa.

En em lakad a ra express
Da vont d'ar chasse eun devez,
Na ma rencontraz eun heizez
En rentaz en koat ar gontez.

Neuze
D'am ave
A gontel e
E Injadurio no

Er c'havern eo en em dec'hed
A dreiz kein ar Zantez kuzet ;
Siffroi a voa estonnet braz
Form eur feumeulen pa velas.

Genovefa a voant hanvet,
Eur palatin voa ma fried,
Kri vije 'r c'halan na velje,
Tost da c'haver neb a wije.

Ordern a ra da vevellou
Mont d'ar guer da vit habijou,
Hag eur c'haros ekipet mad
Evit donet prest d'ho c'herc'hant.

Pa velaz form eur feumeulen
Hag eun heizez en e c'hichen,
Eur voez a lavaraz d'ezan :
Siffroi, Genovefa homman.

Guelet ar Prinç hag ar Brinces
A semplet o daou assemblez,
Ha pa voant o daou dissemplet,
Ar Prinç goulenn euz e bried :

Bebet ho devez assemblez
Eur bloaz gant kalz a zantelez,
Genovefa a zecedaz,
Ar Prinç hag e vab e chomaz.

Perag oc'h are er guiz-ze,
Er form-ze gant ar loened goue ?
Me zo eur vreg euz a Vrabant,
A zo seiz vloaz zo en teurmant.

Pelec'h e man ar c'hrouadour
En deuz eun tad ken dinatur ?
Siffroi beo dre c'hraz Doue,
Setu e vagueraz aze...

Ma ejont o daou assemblez
Da dremen o rest ho buez,
Da plaz ma oa Genovefa
D'ober pinijenn a vrassa.

A zo seiz vloaz on retiret
Gant aoun rag koler va fried.
Greg a Vrabant d'in lavaret,
O c'hanoc'h-hu pe ano a ret ?

Incontinent pa zistroaz,
En e c'hichen en eur c'havaz,
Hag eun dornad keler ganta
Da rei d'he yamm evit leina.

Genovefa, ni ho suppli
Da gavet sonj ac'hanomp-ni.
Troit divarnomp an teir goalen :
Brezel, kernez hag ar vocen.

An Æl hag ar Buguel

VAR DON :

« Me meuz choaset eur vestrez en eskopl Treguer »

Eun de, eur rozen sauvach
En dour en em zelle ;
Ebarz er fonz e imach
Souplamant a grene :
Var bord an dour eur buguel
A jomme sebezet
O velet an ev buel
Dre ar voaz skeudennet.

« O me gar ar vue !
« Eme ar buguel koant,
« An douar am gav ive
« D'ho fest rejouissant.
« Peger douç e en draouen,
« Avel fresk ar mintin !
« Peger flour ar spoën
« Fleurisset e an hym. »

« Ar rozen sauvach
« En repos,
« Ingach,

Gant joaz braz a receve
Beb mintin ar glisen,
Rayon an heol da greiz-de,
D'an abardae prisenn.

« Pa velan an alc'hueder,
« Eme an innoçant,
« O nijal ebarz an er,
« Var zu an Oriant,
« Ne garfen ket eveltan
« Passeal ken lijer,
« Re dous e ar vue-man
« Vit beza tremener. »

Eun deillen sec'h o kuez
Deuz eoar blank anter glaz
A lakaz spront da rida
An dour skler euz ar voaz.
Ar rozen a lavare
En enni e unan :
« Ne garfen ket evelse
« Distaga ken buan.

« Paour kez fleuren eme an æl
« Prest da vont d'an anvou,
« Ar buez-man zo henvel
« Euz ar mor a zaelou. »
Assamblez gant ar rozen,
E kemer ar buguel,
En eur zevel e noabren
E kan a voez huel :

« Evuruz ar fleuren tener
« Tennen dre garante,
« Euz a dindan an domder
« Arog anter an de.
« Ar zeven a deu buan
« Da vankat er vue :
« Evuruz ar buguel bian
« Zo galvet gant Doue.

FIN